

erfaring viser i øvrigt, at afsmitning finder sted. Da lovens 68 mill. kr. til lavtlønnede kun dækker mindre end halvdelen af hele arbejdsområdet, vil lavtlønstillægget inkl. en afsmitning formentlig beløbe sig til 250-300 mill. kr. Hertil kommer dyrtidstillægget fra 1. marts 1963 med ca. 550 mill. kr. og specielle tillæg ifølge lokale aftaler, der må anslås til omkring 50 mill. kr. Lønstigningen pr. 1. marts 1963 skulle herved blive ca. 800-900 mill. kr., hvilket er en meget betydelig forøgelse af købeevnen, der vil medføre prisstigninger og derfor sandsynliggør yderligere dyrtidstillæg pr. 1. september 1963. Det foranævnte gælder indeværende år. For det næste år skal der gives yderligere lønstigninger på 278 mill. kr., eventuelt flere dyrtidstillæg, forhøjet sygeløn, der koster erhvervene 27 mill. kr. om året, samt indbetalinger til efterløn, der må anslås til 80 mill. kr. årligt. Ud over disse betydelige lønstigninger må det erindres, at forslaget opretholder retten for de store områder, der har minimal- og mindstelønssystem, til i en overenskomstperiode at forhandle om lønnens højde, og erfaringen viser, at dette normalt betyder ikke uvæsentlige lønstigninger. Denne ret kræver fagforeningerne klart opretholdt og udnyttet.

Bortset fra tjenestemændenes område er der derfor ikke i forslaget skabt sandsynlighed for, at man kan standse løn- og pristigningerne; tværtimod sandsynliggøres en fortsættelse af den hidtidige tilstand med forringelse af vor konkurrenceevne til skade for alle.

Mindretallet må derfor indstille lovforslaget til *forkastelse*.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) henviser til det af mindretallet under lovforslagets 1. behandling fremsatte dagsordensforslag og anser det stadig for rigtigst, at folketingsopfordrer Arbejdsgiverforeningen til at optage reelle forhandlinger med fagforbundene for at få løst overenskomstsituationen på normal måde.

Regeringens besvarelse af udvalgets spørgsmål viser, at lovforslaget i ingen henseende er alvorligt forberedt eller gennemarbejdet. Det fremgår dog af besvarelserne, at den foreslåede samlede lønforhøjelse

på 68 mill. kr. for det første år fra 1. marts 1963 ikke på langt nær gør det muligt at fyldestgøre de beskedne krav om en mindste-ugeløn for voksne mandlige arbejdere på 275 kr. og at sikre de kvindelige arbejdere samme dyrtidstillæg (efter pristallet) som de mandlige arbejdere.

Mindretallet kan derfor ikke anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Ad II. Forslag til lov om pris- og avancestop.

Under udvalgets arbejde med dette lovforslag er der rejst spørgsmål om, i hvilket omfang loven vil kunne anvendes inden for byggeområdet. Handelsministeren har herom udtalt følgende:

Prisstoppet vil uden særlige vanskeligheder kunne anvendes på alle byggematerialer.

Endvidere vil prisstoppet kunne anvendes på reparationsarbejder og andre mindre arbejder, idet man her til en vis grad kan tage udgangspunkt i organisationsmæssigt aftalte timepriser og prislister. For sagførerhonorarer og arkitekthonorarer kan prisstoppet baseres på de nugældende organisationsmæssigt vedtagne honorarer.

Prisstoppet kan endvidere finde anvendelse på entreprenørers salg af nybyggede ejendomme.

Håndværkerpriser for nybyggeri, der fremkommer ved licitation, må forventes holdt uden for prisstoppet under hensyn til „markedsforholdene“. Derimod må prisstoppet finde anvendelse på håndværkerpriser, der fremkommer ved andre former for indhentning af tilbud. Formentlig må kontrollen på dette område baseres på priser, der tidligere er opnået af den pågældende håndværker på lignende arbejder, eventuelt på enhedspriser på de enkelte delarbejder.

For entreprenørers og håndværkeres forbehold ved tilbudsgivning over for materialeprisstigninger og arbejds lønsstigninger efter tilbuddets afgivelse må det gælde, at bestemmelser i tilbud, entreprisekontrakter og dermed ligestillede aftaler, der hjemler adgang til videregående regulering, end der er i overensstemmelse med lovens § 1, stk. 3, jfr. stk. 1, er ugyldige.

Loven vil derimod ikke kunne anvendes på grundpriserne, der under hensyn til